

Onderwijs is een beroep voor de meerwaardezoeker

Het vijfjaarlijkse Talis-rapport, een grootschalig internationaal onderzoek over leraren en hun schooldirecties, laat zien dat leraren in Vlaanderen zichzelf als competent en effectief zien. En dat ze erg tevreden zijn over de sociale relaties op school. Dat biedt perspectieven! Er zijn ook pijnpunten die opgelost moeten worden.

Onderwijspersoneel zijn meerwaardezoekers. Dat brengen de onderzoekers van Talis¹ duidelijk in beeld. In het lager onderwijs worden leraren vooral gedreven door de ontwikkeling van kinderen, dat ze kunnen bijdragen aan de samenleving en sociaal zwakkeren kunnen helpen. Voor het overgrote deel van de leraren in het lager onderwijs blijkt het lerarenberoep ook de eerste keuze te zijn. Uiteraard zijn voor meer dan zes op de tien ook het inkomen, werkzekerheid en de stabiele loopbaan belangrijk. Vooral voor wie langer in het onderwijs staat zijn de arbeidsvoorwaarden een belangrijke factor.

Jobtevredenheid

Tevreden zijn van je job en je goed voelen bepalen de kwaliteit van een job. In bepaalde fases van het leven breng je meer tijd door bij je collega's dan bij vrienden of familie. Met voldoening en volle goesting kunnen werken, zijn dus zeer belangrijk. Gelukkige personeelsleden werken meer betrokken, leveren betere prestaties en blijven langer gezond. Dit verhoogt de kwaliteit van het leren bij leerlingen. Leraren zien hun leerlingen groeien, hebben het gevoel dat ze ertoe doen en worden zo opnieuw uitgedaagd om grenzen te verleggen, ook in een werkomgeving die meer diverser wordt. Het is duidelijk. Werkcondities zijn leercondities en leercondities zijn werkcondities. Tevreden leraren verlaten bovendien minder snel het beroep.

Dat geldt zowel voor beginnende als voor oudere leraren.

Pijnpunten

In het rapport staan ook pijnpunten. Die moeten we oplossen. Er zijn slechtere resultaten over pestgedrag en over ordehandhaving in klassen. Het valt op dat er hoe langer hoe meer lestijd verloren gaat aan management van klassen. Vooral bij die leerlingen die het meest onderwijs nodig hebben. Er is duidelijk nood aan meer ondersteuning in de klas en vooral daar waar de zorgnoden het hoogst zijn. Leraren in het lager onderwijs werken ongeveer evenveel uren per week als de gemiddelde leraar in de vijf Europese vergelijkingslanden. Wel geven voltijds werkende Vlaamse leraren wekelijks 2.1 uur meer les. De vraag van het COV om twee uren lesopdracht om te zetten in overleg en professionaliserings-tijd wordt hiermee nog maar eens versterkt. Ook de verzuchtingen van de schoolleiders in het lager onderwijs die een gebrek aan ondersteu-

nend personeel ervaren zijn opgetekend.

Sterk antwoord nodig

Het is zonneklaar. Als de nieuwe Vlaamse regering een sterk antwoord wil formuleren op het huidige lerarentekort en op de vraagstukken over de kwaliteit van onderwijs dan kan ze niet vooruit zonder het onderwijspersoneel te erkennen en te respecteren. De resultaten van het onderzoek versterken onze overtuiging dat Vlaanderen nog veel meer moet investeren in het aantrekkelijk maken van het beroep, het uitbreiden van de ondersteuning voor kinderen met een specifieke zorgbehoefte, het ontlasten van de directeur. Het COV zal blijven strijden voor de realisatie van het toekomstplan voor het basisonderwijs zoals dat dit voorjaar nog door alle sociale partners samen aan de Vlaamse regering werd voorgelegd. ■

Vlaamse leerkrachten zijn meerwaardezoekers en dus moet je het beroep ook zo vorm geven.

1. De "Teaching and Learning International Survey" (TALIS) is een internationaal onderzoek naar het onderwijs, dat wordt gevoerd door de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, of OESO. In Vlaanderen namen 177 scholen of 2665 leraren van het lager onderwijs deel. In de eerste graad van het secundair onderwijs ging het over 182 scholen of 3.118 leraren (Talis2018.be).

In een volgende Basis vind je een uitgebreide analyse van het Talis-rapport.